

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házal szomban.

Hirdetések:

Egy hasábos pető
sorankint 5 krajával
számítottak.

Társadalmunk bajai.

Debreczen, márczius 21.

A napokban egy cikkely ragadta meg a figyelmemet. Okos ember írta, kinek írását igazgató gazdag tapasztalása, mely a sorokból kilátszott. A cikkely panaszos volt, tele sok váddal a mai politikai élet, társadalom ellen. A vádak igazak voltak s azért foglalkozunk mi is azokkal. Mert jaj annak a társadalomnak, mely nem akarja beismerni bűneit, fogyatkozásait, és ferdeségeit. A sebek nyitak, azokat látjuk magunk is. A sebeket pedig orvosolni szoktuk, nehogy megrontsa az egész testet. Így kell tennünk a társadalom és politikai élet szembebeszítő kórtüneteivel is. Keresnünk kell a felbomlás okait és azután rá kell mutatnunk azon segédeszközökre, orvosszerekre, melyeknek helyes alkalmazása és használata a társadalmi élet betegségét meggyógyíthatják.

Nézzük először politikai életünket. Szenvedélyes az, mint a haragos tenger háborgása. Az ellenvélemény ma nem talál meghallgatásra; ma nem a rábeszélés hatalmával dolgoznak az emberek, nem a meggyőzés fegyverével har-

ezolnak, hanem doronggal, a gyanúsítás mérgezett hegyes tőrével. A politikai élet tisztaságát ma kevés emberről találjuk fel. Önzés, haszonlesés itt is az iránytű. — Érdekek harcra folyik a politikai élet mezején s az a néhány önzetlen ember a meddő küzdelemben kifáradva visszavonul, hogy ne háborogjon a lelke látva a vásárt, melyben adnak mindent a legtöbbet ígérőnek és vesznek mindent, mert ma olesó a becsület.

A társadalmi életnek is ezer baja van. Nehéz a megélhetés, kevés a pénz és tenger sok az igény. Az ősi birtokok pusztulnak. A régi nemesség javarészen a mult dicsőségéből és egykor dus javainak morszáiból él. Oktalan gőg szállt a szívére s osztályozzuk egymást nem az érdemek, nem a lelki tehetségek, nem az igazi érték, hanem vagyon, állás és születés szerint. Esztelenül vágyódunk a magasabb körök levegője után, kopott ruhában ezime-rünköt mutogatjuk és szörnyen feszengünk, ha egy polgári származású emberrel kell kezét fog-nunk. Felfelé hordjuk fejünket, mint az üres buzakalász s irányt akarunk mutatni a társadalomnak, mely végtére is nagyot kaczag

erőtlenségünk felett. Mőd nélkül szeretjük a hizelgést.

Kevés a tudásunk, lelki mi-veltségünk még kevesebb s azért vagyunk esztelenül gőgösök. A lelkileg finoman nevelt ember sohasem gőgös. A törpe, ha hegyre áll is kicsiny marad. Ezek igazságok, melyeket nem akar befogadni a mi kemény szívünk. Válaszfallakat állítunk fel, rettenetes demokraták vagyunk fölfelé és arisztokraták lefelé. De mivel nem tudjuk sem a nemes arisz-tokráciát utánozni, sem a demok-ratikust elvekért lelkesülni, ne-vetségesekké válunk mindkét helyzetünkben. Boldogok vagyunk ha valamelyes magasabb állású ember ránk mosolyog, de a sze-gény ember előtt úgy viseljük magunkat, mintha a görög böl-cesek mind belőlünk beszélnének. Vakmerő ítéleteket mondunk min-den alap nélkül s kritizálunk olyan dolgokat, melyeknek alfa-betáját sem ismerjük. Konven-czionalis hazugság a viselkedé-sünk és azt tartjuk, hogy nem észszerű a mai világban felette őszintének lenni.

Erkölesek is megfogyatkoz-tak. A házi tüzhely nem mindig csak két szívet melegít. A Veszta

TÁRCZA.

Téliutón.

Elmerengve állok kiűn a hideg éjben,
Vadludak zajgását hallok fenn az égen;
Mondják — tavasz jön, ha e madár megindul,
A nyugvó természet hamar nekividul.

Tavasz jön. A réten nyíl ezer virág még,
Erdő üde zöldjén csábit hűvös árnyék;
Fülemile nóta zendül a berekből,
Patak partja kéklük nefeletts fejektől.

Jövel szépséges lány! Hisz oly régen várunk,
Tündér kezeiddel himezd ki határunk;
Ébressz madárdallal, rózsás napkelettel,
Ejtsd mámorba szívünk illatos leheddel.

Tán az én madaram is megindul délről,
Ha hirt hall az innen tovatűnő térről . . .
Egy kicsi fiókat is szárnyára veszen
S felkeresi fészket az én ereszemen.

Óh csak már jönnének, csak már itt volnának,
Szavuktól hadd lenne visszhangja a háznak;
Sírnek és kacagnék — mint hajdanán — újra,
Szegény, epekedő szívem meggyógyulna.

Bereczky Lajos.

A mi gyermekeink.

Írta: Michel Provins

Világos tapétájú, nagy szoba: dol-gozó asztalok, classikus könyvek, a falon képek. Ez a Rivalin báró három gyermekének tanuló szobája. Atyjuk nagy pénzügyi kapacitás: elmőke a központi-banknak és egyéb gyarmat-ügyi és ipari részvénytársaságoknak, alapítója a tisztességes tőkepenzesek védelmét teljesítő Syndicatusnak stb.

Gilbert: 16 éves.

Lucien: 15 éves.

Jeannine: 13 éves.

A báró haragosan távozik a gyer-mek szobából, csapdossa az ajtókat, a szoba közepén hagyva a gyűlöle-tes tekinteteket vető Gilbertet. Lucien és Jeannine atyjuk távozta után be-rohannak.

Lucien: Mi történt? Kikaptál?

Jeannine: Te sírsz?

Gilbert: (Összeszedi magát) Nem! Dühös vagyok.

Jeannine: Talán valami megjegyzés miatt szidtak össze?

Gilbert: Ah, az én megjegyzéseim... Nem, ez egy újabb történet . . . Azt hiszem: én vagyok a nyomorultak legnyo-morultabbika.

Lucien: Te?

Gilbert: Igen, ezt mondják nekem.

Jeannine: De hát miért?

Gilbert: Ma, reggeli után mialatt a papa a dohányzó szobában volt, be-mentem az irodába és a midőn a papi-rokra vettem tekintetemet, két levél között egy tíz frankost pillantottam meg.

Lucien: Mintha látnám . . . a zse-bedbe kerítetted.

Gilbert: Nos igen. Elég pénz megy el ebben a házban. Egy kis szegény arany pénzeske . . . Azt hiszem nem volt olyan nagy bűn; hiszen ugy is mi fogunk örökölni mindent. Azt hiszitek, hogy ez csunya dolog . . . Értetek is bűnhődtem. — Tehát egy pillanat múlva a papa megfogott: „Te voltál az, aki lel-vette a pénzt?” Igyekeztem alibimet igazolni; de hiába, ő meglátott. Ezek után a következő négy pontból álló nyilatko-zatot adom tudotokra; pro prim: én tolvaj voltam, secundó: tudtomon kívül; tertio hiányzik minden erkölcsi érzelem, valamint nem különben az én testvéreim-nek is; quartó: és ez nagy bánatot oko-zott ugy neki mint anyáknak, hogy ilyen gyermekeik vannak. S ezt a csa-pást ő, aki egész életében a becsületessé- get és tisztességet tartotta mindig szem előtt — nem érdemelte meg.

Lucien: Ezt mondta?

Gilbert: Mindent elmondtam mi tör-

Husvétra

minden szükséges **שלהם** fűszer-árut,
továbbá kitűnő új szilvóriumot ajánl

DEUTSCH LAJOS

előbb

VARGA LAJOS

Piacz-utca 38. szám.

szüzek felette megfogyatkoztak és a szerelem néhány hónap múlva eltűnik. Jön a kiábrándulás, a világfájdalom, — a boldogságnak házon kívül való keresése, otthon könnyek, olykor családi szcenák, botrány, elválás és itt-ott elzüllés. A lélek elvesztette erejét és hatalmát az embereken. Az eszmény kultusza ma nem kell. Durva realizmus korszakát éljük, az anyagnak hódolunk. Kaczagunk a gyermek naivsága felett, ha kis kezeit összetéve imádkozik, az Isten háza ma bemutatóhelye a legutolsó divatnak. Megmosolyogjuk a vallásos embert és magunk is romboljuk a valláserkölesítés fényes templomát, melyben a zaklatott szív nyugalmat talál. Elégedetlenség, unalom, világfájdalom, kimerülés jellemzi a mai világot. Sáppadt, beesett arcok, fiatal évekkkel, de öreg lélekkel, kihűlt üres szívvel járkálnak a nagy világban. Anyagból állanak, eszmények nélkül, csekély vagy semmi fogalommal az élet nemes feladatairól. Korán vénülnek, életük olyan mint a délignyitő, mikor legszebb idejük jó el, már lehangyatlannak.

Az orvosszerekről legközelebb.

— Anglia és Oroszország viszonya kelet Ázsiában hirtelen ismét megváltozott. Tíz nappal ezelőtt a két nagyhatalom még oly ellenséges indulattal tekintett egymásra, hogy bizonyos körök elkerülhetetlennek tartották a viszálykodásnak háboru utján való megoldását, sőt voltak olyanok is, akik azt hitték, hogy az angol-orosz konfliktus miatt a leszerelési konferencia sem fog összeülni. S a minap váratlanul az a hír jött, hogy a pétervári és londoni kabinetek megegyeztek egymással. A megegyezés feltételeiről egyelőre nem lehet tudni semmit, de maga az a körülmény is, hogy az orosz kormány nem tartja fenntartva többé tiltakozását

angol vasutak ellen, kielégíti Anglia közvéleményét s Londonban hirdetik, hogy az angol diplomácia Kelet-Ázsiában győzött az orosz diplomácián. Az Angliában ez idő szerint uralkodó általános fölfogásra igen jellemző a következő eset: az edinburgi egyetem hallgatói visszautasították az úgynevezett békekereszt-menetre szóló meghívót, azzal a megjegyzéssel, hogy a világbéke legnagyobb biztosítékát az angol flotta folytonos megerősítésében látják. Az Oroszországgal való versengés óta követelik a hajóhad szaporítását s hogy az oroszok Kinában most megegyeztek az angolokkal, a nép ezt is annak tudja be, hogy Oroszország nem mer kezdeni az angol hajókkal. Egyes politikai körökben Londonban azt hiszik, hogy Oroszország teljesen meg van elégedve azzal az eredménnyel, amit idáig Kinában elért s most egyelőre lemondott róla, hogy tovább is előrenyomuljon.

Utmutatás

a peronoszpóra (*Plasmopara viticola*) ellen való védekezésre.

(Folytatás.)

A permetezésre használt rézvegyületek és keverékek közül eddigelé a hazai és külföldi tapasztalatok szerint legjobb és használatra legalkalmasabb a rézgálicz (kék gálicz), melyet mészsóval (mésztejjel) keverve, bordeauxi keveréknek, vagy azon helyeken, hol tiszta mész nem áll rendelkezésre, szódaoldattal keverve, burgundi keveréknek neveznek.

I. A bordeaux i (olv. bordói) keverék alkotó részei a rézgálicz, mész és víz, melyeket többféle arányban kevernek. A legalkalmasabb keverékek a rézgáliczből 1, 1½, 2 százalékot tartalmaznak; ennél nagyobb százalékot is használtak, de ennek semmivel sincs nagyobb hatása s így csak anyagpocsékolás.

A leghelyesebb keverékek a következők:

- az egyszázalékos keverék: 100 liter vízre 1 kilogramm rézgálicz és 1 kilogramm égetett mész;
- a két százalékos keverék: 100 liter vízre 2 kilogramm rézgálicz és

2 kilogramm égetett mész. E keverékek készítmódja a következő:

Az idegen alkatrészeket mentes rézgáliczot megtörjük, azután kisebb mennyiségű langyos vízben — 1 kilogramm rézgáliczra körülbelül 3 liter vizet számítva oldjuk fel. Egy másik edényben pedig az égetett mészet oldjuk meg még egyszer annyi vízben. A mészsóoldatot (oltott mészet, mésztejet) ezélszerű finom szítán átszűrni, nehogy olyan anyag is maradjon benne, melytől a permetező készülék bedugul. Ezután a három, illetőleg hat liternyi rézgáliczoldatot a kellő arány szerint, tehát az a) keverék készítésekor a három liter rézgáliczoldatot 97, a b) keverék készítésekor a hat liter rézgáliczoldatot 94 liter vízbe öntjük. Ha a mészsóoldat leült, akkor folytonos keverés közt lassan hozzá keverjük a rézgáliczoldathoz (és nem megfordítva). Még egyszerűbb a keverék készítése, ha 100 liter vízbe az 1, illetőleg 2 kilogramm rézgáliczot vázsonzacskóba kötve súlyesztjük 4—5 órára s azután az így készült rézgáliczoldathoz folytonos keverés közben a külön megoltott mészet (mésztejet) hozzáöntjük.

Mint hogy a mész s a rézgálicz tisztasága s jósága nem egyforma, szükséges a kész keveréket is ellenőrizni. E célból az elkészült keverék szilárd részének leülepedése után a folyadék felső részéből a próbához egy pohárral kimerítünk; ha a pohárba merített folyadék nem tiszta kék színű, akkor a keverék jól van elkészítve s a permetezéshez használható; ha azonban kék színű, úgy a keverékhez még hideg oltott mészet (körülbelül ¼ [negyed] kilogramm égetett mészből készültet) kell önteni.

A keverékben lévő mész elegendő mennyiségéről könnyen lehet bizonyosságot szerezni.

Ugyanis néhány krajczárért minden gyógyszerárban kapni néhány keskeny szelet veres lakmusz papírost. A veres lakmusz-papíros szeletet mártjuk be a kész bordeauxi keverékbe s ha a papíros megkékül, akkor a keverék jó, ha veres marad, akkor még mészsóoldatot kell a keverékhez önteni mindaddig, míg a veres lakmusz papíros a bordeauxi keverékbe való bemártása után gyengén megkékül. A bordeauxi keverék ugyanis, ha elegendő mésztej nincs benne, maró (savas) hatású

tént, hozzá véve gyakori emlegetését, az erénynek, a szülői fájdalomnak, az égnék és egyéb mellékes dolgok teljes táranak . . .

Lucien: Ez majdnem ugyanaz a furesa eset! . . . Oh, ha tudnátok: mit tudok?

Jeannine: (Csodálkozva.) Mit tudsz te?

Lucien: Egy történetet, mely tegnap este esett még a papa dolgozó szobájában . . . Azt hitte, hogy veletek mentem el, pedig az ajtajánál hallgatóztam . . .

Jeannine: (Erdeklődve.) Mondd csak.

Gilbert: Kivel volt ott?

Lucien: Frontaillesal a bank igazgatójával. Ezen szavakra érkeztem meg: „A dolog sikerült . . .” Azt hiszem a börtönről beszélgettek. Gondolhatjátok, kedves gyermekeim, hogy nem sajnáltam a füleimet. A jövő árfolyamáról kezdtek beszélgetni . . .

Gilbert: A saharai vasut?

Lucien: „Megvan a nagy, általános rokonszenv”, a mint a mi hamis osztálytársunk Pochard mondáná!

Jeannine: (Nagy érdeklődéssel.) Nos?

Lucien: Tehát: Frontailles így szólt: „Az mindegy, elnök ur. Ő hajthatatlan elősegíteni a részvényesek között az ön többségét.”

Jeannine: Mi az a többség?

Gilbert: Ha például te husz souért veszesz egy sipot a mamának azt mondd, hogy harminezba került; ez a többség. Megértettél?

Jeannine: Aha, ha csalunk . . .

Gilbert: (Lucienhez.) És a papa mit felelt?

Lucien: Pósoló állást vett fel, melyet én már a nagy gyűlésekből ismerek, mikor fekete ruhában van és teljes odaadással számolva ingmellét veregeti. „Magasabbra kell tekintenünk, Frontailles, — szólott a papa — a többség csak egy 5—6 százezer frankba kerülő kellemtelenség. A közérdek mindent szentesít . . . a civilizáció fensőbb kötelmei . . .”

Gilbert: A nagy játék.

Lucien: Eredmény egy kiszorított félmillió.

Gilbert: Nos, ha én az ő helyében vagyok, nem veszem magamnak azt a fáradságot, hogy észrevezzem a tíz frankos tolvaját . . .

Lucien: Te figyelmen kívül hagyod a for-ma-li-tá-so-kat.

Gilbert: Külömben te tudod: Nem csak a papa cselekszik úgy. Venisseux, Chamitte, Balange ur stb. az egyesület egyéb barátjai is követik ezt a metódust.

Lucien: Balange, az öreg képviselő?

Jeannine: A ki a becsületrend szép rosottját viseli?

Gilbert: A papa a multkor azt mondta, hogy Balange; bitang, Chamitte; képmutató és Venisseux gazember.

Lucien: Persze Venisseux alapította meg a nemzeti erények ápolását ezélszőligát és Camitte a parokhia előjárója . . .

Gilbert: Es Balange ur a nagy erény díjak kiosztása alkalmával az emberi erkölcsök fensőbbiségéről tartott nagyszerű értekezést.

Lucien: Apropos a nagy erénydíjak. Talán te is tudod, hogy a mult héten a boulevardon láttam essevegni tanárunkat, Robinaut egy kis asszonykával.

Gilbert: (Szemével pisláncolva Jeannine felé int.) Vigyázz, ne beszélj ilyen a gyerek előtt . . .

Lucien: Ne félj semmit sem, el lehet mondani. Tegnap — képzelted a komikus esetet, felemlítettem Robineannak, hogy meglestem a jelenetet . . . Találd ki mit felelt? . . . No, mégis találd ki?

Gilbert: Mit?

Lucien: Azt mondta, hogy egyesületet alapít az elhagyott munkások védelmére! Szép, mi? Ez az éjjeli bagoly.

Jeannine: (Nem értette meg a dolgot.) Jól van, szép uracska . . .

s a szőlő levelét, különösen a zsege leveleket könnyen megmarja; a mézszoldat a keverék maró hatását semmisíti meg. A veres lakmusz papirossal tehát a maró hatásról győződünk meg; különösen fontos ez a még gyenge szőlőnél, tehát az első ízben való (májusi) permetezéskor, mert a maró folyadék a gyenge leveleket igen könnyen megperzselheti.

II. A herri-vagy a burgundi keverék, melybe a méz helyett szódát (mosó vagy szódát, savanyu szénsavas nátriumot) teszünk.

E keveréket ezélszerű oly helyeken használni, ahol tiszta meszet nem könnyen szerezhetni.

E keverék készítmódja ugyanaz, mint a bordeauxi keveréké. Nem tapad oly erősen a szőlő zöld részeihez, mint a bordeauxi keverék s mert nem hagy annyira látható nyomokat, ezért a esemeszőlő permetezésére különösen alkalmas.

(Vége köv.)

Márczius 15. emléke.

— Nagy Elek ev. ref. tanár alkalmi beszéde a főiskola tanári karának 1899. márcz. 15-ikén tartott ünnepélyén. —

(Folytatás.)

Midőn ugyanis a februári forradalom híre Pozsonyba megérkezett: Kossuth Lajos márczius 3-án tartott nagyszerű beszédében indítványt tesz, hogy kérje meg az országgyűlés a királyt: adjon ő Felső osztrák örökös tartományai számára is alkotmányt, Magyarországot pedig nyugtassa meg a halaszthatlanná vált politikai reformoknak, mindenekelőtt pedig a népképvisellett párosított felelős miniszteriumnak az alkotmány és a trón biztosítása érdekében történendő elfogadásával.

A rendek „a perezek roppant felelősségének érzetében határoztak a hazasora felett“ és kerületi ülésükben egyhangulag elfogadták az indítványt. Ezt tenni teljes joguk is volt; hiszen nem egyebet akartak, mint történelmi alapon állva régi alkotmányuknak korszerű átalakítását.

A felső tábla azonban visszariadva tőle, egyre halogatta annak elfogadását, míg vonakodásának véget nem vetett a

Bécsben is kitört forradalom. A Kossuth Lajos márcz. 3-iki városszerzte mindenütt olvasott, gyújtó hatású beszédén lelkesülő bécsi nép márcz. 13-án tör ki forradalomban és a forradalmi szellem fuvallatára mint hű kártyavér dől össze egyszerű az ó-rendszer, bukik és menekül a hatalmas miniszter, ki oly sokáig volt a régi rendnek legerősebb oszlopa és az uralkodó alkotmányt ad Ausztria népeinek. Most már nem lehetvén tovább halasztani a felirati javaslatnak a felső táblán is tárgyalását, márczius 14-én elfogadta azt a felső tábla, mire a főrendek 13, a követek pedig 59 tagot választottak, hogy másnap személyesen vigyék azt a királyhoz Bécsbe.

Márczius 15-én tehát délelőtt 10 órakor hajóra ül a 72 tagból álló küldöttség Bécs felé, miután a megelőző nap már 200 főnyi országgyűlési ifjúság, a küldöttség előhírnökeiként, elindult ugyanoda. Mind az országgyűlési ifjak, mind a követek a szabadság bűvös italának legelső élvezetétől megittasult bécsi nép által kitört örömmel fogadtatának.

Lelkesült üdv-kiáltások szállottak feljűk az őket körülözönlő emberáradatból, virág és szalagesővel borították el őket és este laklyásmenetet rendeztek tiszteletükre.

Különösen Kossuth Lajos volt a nép bámulatának és lelkesedésének tárgya, kit mint szabadsága előkészítőt, rajongva vett körül az öröm-mámorban uszó nép, kezeit, ruháját esókolgatva és elragadtatással hallgatva őt, midőn kénytelen volt a város több helyén a néphez beszédet intézni.

Másnap, márczius 16-ikán a Burgba ment a küldöttség a felirattal, de csak István nádor személyes közbevetése folytán, főleg pedig a pesti márczius 15-iki események hírére határozta el magát az udvar, hogy teljesíti a nemzet kívánságait. Márczius 17-én meg is jelent a királyi kézirat, melyben a király feljogosítja a nádort, hogy előterjesztést tegyen egy független felelős magyar miniszterium tagjait illetőleg, mihez képest a nádor azonnal kinevezte a miniszterium elnökévé gr. Batthiány Lajost. Ez eredményteljes reményteljes hangulatban tértek vissza Bécsből „a magyar argonauták“.

E közben Pest is az ország fővárosához méltólag viselte magát. A Pilvax-

kávéháznak többnyire fiatal íróból álló, az új eszmékért lelkesülő ifjúsága, Kossuth márczius 3-iki beszédének hatása alatt, márcz. 11. és 12. napjain Irinyi József által, Perczel Mór tollbamondása szerint, 12 pontban foglaltatta össze a nemzet kívánságait; és miután az Ellenzéki kör nem találta jónak e pontoknak azonnal az országgyűlés elé terjesztését, mivel ez véleménye szerint, zavarólag hatott volna az országgyűlés átalakító működésére, elhatározta, hogy az utczán fogja közzé tenni a következőleg kezdődő tizenkét pontot:

„Mit kíván a magyar nemzet?”

Legyen béke szabadság és egyetértés“

Az ezután előszámlált 12 pont, a 9.—II. kivételével mind olyan, mely már benfoglaltatott a szabadelvűpárt két árnnyalatának Deák Ferencz által 18—47. készített közös programmjában és a melyet maga az országgyűlés is elhatározott már eddig, vagy márczius 15-ikén reggel, mielőtt az országgyűlési küldöttség Bécsbe ment volna.

Márczius 15. volt épen a nagy emlékünnep, melyen Pesten is az ifjúság által kezdeményezett mozgalom, melynek örök dicsősége marad a sajtó tényleges felszabadítása a censura bilincsei alól, végbe ment.

Reggel 8 órakor a Pilvaxban összegyűlve az ifjúság, miután meghallgatta a Jókai által felolvasott 12 pontot és a Petőfi által elszavalt Nemzeti dalt, lelkes hangulatban először is az egyetem joghallgatóihoz indult, kik előtt az egyetem udvarán Petőfi most nyilvánosan szavalja el Nemzeti dalát, melynek esküsortait az ifjúság fokozódó lelkesedéssel visszahangozza:

„A magyarok Istenére esküszünk, Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk.“

Azután Jókai is hasonló lelkesedéssel közt olvassa fel a 12 pontot. A jelenet ismétlődik az orvosi kar udvarán. Majd a csatlakozó néppel néhány ezerre felgyűlt ifjúság Petőfi, Jókai, Irinyi, Vasvári és más jelesek vezérlete alatt a Landerer-Heckenast nyomdájához megy és ott a sajtót lefoglalva, censura nélkül nyomtatja ki a szabad sajtó első termékeit: a 12 pontot és a nemzeti dalt. Fél tizenkettőkor mutatja fel Irinyi a nép előtt a 12 pont első nyomtatott példányát és ezen

Filbert: (Jean. állát megcsipi.) Igen, kis apikám.

Jeannine: Hiába gunyolódol, nekem is van egy kis történetem.

Lucien: (Nevetve.) Viktor unokatestvérünkről, a ki a szögletben megölelt?

Jeannine: Igaz, e miatt megbüntettek, de hát miért is kellett megszánnom. De beszéljünk másról. Hétfőn, mikor Morpre comtesse alamizna ünnepélyéről hazajöttem, mama nem volt szobájában. Keresni mentem. Végre rá találtam és láttam, hogy Grigneuse ur átölelte és ajkuk összeforrt . . .

Gilbert: (Komolyan) És nem léptél közbe?

Jeannine: Nem, mert a mama így szólott: „Kedvesem, többet kell tennünk a szegények érdekében. Grigneute ur egy frankot ajánlott fel egy csókomért s azt hiszem ezzel sok szegényen segíthetünk; én feláldoztam magam . . . (Meglépett fivérére tekint.) Semmit sem szólok?”

Lucien: (Gilberthez) Mit gondolsz?

Gilbert: Hát mit . . . Én legkevésbé sem kételkedem. Meg aztán mama: az mama.

Lucien: Mindez bizonyítja, hogy Pocarhardnak igaza volt, a minapi estén tartott beszédében: mikor hevesen kikelt a papok, a szülők s a gyermekek ellen.

Jeannine: Valóban úgy tanulták a

katekizmust, mint mi. Ugy tanítják őket, mint most bennünket.

Gilbert: (Izgatottan) Én részemről sokat gondolkoztam a felett. A bölcsészlet az elvek, kötelesség, nem mások, mint külsőségi eszközök, melyekkel elnyomják a fiatalság évét 5 évtől 17 ig. De lássátok a mikor példát nyújtanak nekünk az élethez, két szokást tanítanak meg, mindjárt kezdetben: Nem szabad látni és kérni.

Lucien: Istenemre mondom, ez örütség! Bennünket mindig szorítanak.

Gilbert: És másodsor, ha valakit megrontanak, az illető azonnal fedje el ezélját valami bolondos erkölcsessel.

Lucien: A felsőbb érdekek! a nemzeti erények . . . Ah! ah!

Gilbert: Az áruházak kisasszonyának védnöksége! . . .

Jeannine: És a jószívűség . . . értek mindent.

Lucien: Megérted? Hallgass baba.

Rivalni: (Durván belép.) Ah! mind a hárman együtt . . . Mondhatom szép banda . . . összeesküdtek talán? (Lucien-és Jeanninehez.) és ti persze igazat adtok tiszteletreméltó fivéreiteknek?

Jeannine: (Szerényen.) Ne haragudj kedves papa, biztosítalak, hogy nem helyeseljük tettét, sőt ellenkezőleg, ez igen csunya dolog volna . . . de Gilbert

egy olyan körülményt mondott el nekünk melyet nem mert előttem említeni.

Rivalni: (Gilberthez.) Egy körülmény? Mi az?

Gilbert: (Nem tudja mit akar a nővére.) . . . De . . .

Jeannine: Fivérem elmondta, hogy mikor az iskolába megy a rue de Rome szögletén egy szegény öreg embert talál, a kinek örömmel odaadja minden pénzét. Ma reggel sirt a jó öreg . . . a leánya beteg . . . nem volt kenyerük. Hát így Gilbert, midőn meglátta az egy frankot, azt hitte jót tesz vele, ha elveszi és valamit vesz az ő számukra.

Gilbert: (Alattomosan.) Bocsanatot kérek papa, előbb meg kellett volna téged kérdeznem belátom . . . úgy de te nem voltál ott s azt hittem . . . a felsőbb érdekek.

Rivalni: (Meglépdve végig nézi Gilbertet, majd ki akar törni, de egyszerre mormogva oda szól.) No jól van! (El-távozik.)

Gilbert: (Jeanninet megöleli.) Hadd karoljalak át . . . Pompás! Oh ha te asszony leszel.

Lucien: Papa szólni sem tudott. Nos ime beláthatta, hogy már mi is az igazság korában vagyunk!

Francziából: Falk Rikárd.

időt méltán nagy időszaknak jelzi beszé-
dében a nemzet történetében. A szabad-
ság lánglelkű költője pedig, ki maga is
oroszlánrészt vett ez eszményekben, így
énekel róla:

„Szabad sajtó! . . . Már ezután
Nem féltelek, nemzetem,
Szívemben a vér mogindul,
S áld a félholt sereg.”

Es midőn Petőfi sajtó alól kikerült
nemzeti dalát újra elszavalta, a nép leir-
hatatlan lelkesedéssel zugta utána az eskü
szavait és ezer meg ezer példányban kap-
kodta szét a két nyomtatványt. Délután
a muzeum előtt népgyűlés volt, melynek
felszólítására a városi közgyűlés is elfo-
gadta a 12 pontot.

Majd átment az egyre növekvő so-
kaság Budára, föl a helytartó-tanáchoz,
mely épen ülést tartván, szintén elfogadta
a 12 pontot, sajtószabadságot és szabadon
bocsátotta a múlt évben némely socialis-
tikus művei miatt, börtönbe került Tán-
csics Mihályt, kit diadalmenetben vittek
át Pestre, kocsiját fiatal emberek és pol-
gárok huzván a nemzeti színházig.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Kedden, márczius 21-én, („B” bérletben)
ujdonságnal, először: *A Sárdi ház*, színmű 3
felvonásban. Irta Géczy István.

Szerdán, márczius 22-én, („C” bérletben)
másodszer: *A Sárdi ház*.

Csütörtökön márczius 23-án, („A” bérlet-
ben) *Bajazzók*, opera 2 felvonásban.

Pénteken, márczius 24-én, („B” bérletben)
Faust, opera 5 felvonásban.

Szombaton, márczius 25-én, („C” bérlet-
ben) *Bajazzók*, opera 2 felvonásban.

* **Somló Emma esküvője.** *Lovik* Ká-
roly hírlíró-társunk ma délelben esküdtött
örök hűséget Somló Emmának, a Magyar
Színház művésznőjének. Az esketés, mely
a VI. kerületi anyakönyvvezetőnél és a
Kálvin-téri református templomban volt,
minden külső ceremónia nélkül, ugy-
szólván csak a tanuk jelenlétében történt
meg. Tanukként szerepeltek: Kiss József
a *Hét* szerkesztője és Biró Árpád. Mint
az Esti újság írja, *Lovikné Somló Emma*
asszony tegnap még föllépett *Herczeg*
Ferenc nagysikerű darabjában, a *Gyur-*
kovics lányok-ban s e föllépés volt utolsó
színpadi szereplése, mert megvált a szin-
padtól, a melyen rövid pályafutásában is
annyi sok művészi sikerhez jutott.

Gyászrovat.

† **Halálozás.** A következő gyászje-
lentést vettük: A legmélyebb fájdalom
lesújtó érzetével tudatjuk, felejtethetlen
jó férjem, édes jó apánk, kedves gyerme-
kem, nász, sógor és áldott emlékü jó
rokon, néhai Jászai Endre nyugalmazott
ev. ref. tanítónak, folyó 21-én éjjeli 1/2 1
órákor, életének 38-ik, boldog házasa-
ságának 17 ik évében, hosszas szeve-
dés után történt csendes elhunytát.
Kedves halottunk földi részei folyó hó
22 ikén délután 3 órákor fogzák az ev.
ref. egyház szertartása szerint, Vámos-
Péresen örök nyugalomra helyezni.
Mely végtisztességtételre rokonainkat, ös-
merőseinket és a n. é. közönséget
szomorodott szívvel meghívjuk. — Vá-
mos Péres, 1899. Márczius hó 21. —
Jászay János édes apa; gyermekei: Emma
férjével Kerekes Jánossal; Erzsike férjé-
vel Bilakovics Mihálylyal; István nejjé-
vel Szlávik Vilmmályal; Berta és Zsuzsika;
Bánatos neje: Özv. Jászay Endréné szül.
Tagyi Julianna; gyermekei: Ilona, Irma
és Gizella; Lencz Géza és Adolf; násza:
özv. Tagyi Andrásné szül. Kozma Zsófia;
sógorai: özv. Tagyi Lajos gyermekeivel és

Tagyi Gábor. Számos közeli és távoli ro-
konok nevében is. Béke lengjen porai felett.
— A temetést Dankó M. temetkezési inté-
zete rendezi.

† **Gyász hir.** Polgári József és neje
Kiss Mária 11 hónapos kis fiukat Polgári
Józsikát gyászolják, aki folyó hó 20-án,
esteli 6 órákor meghalt. A kedves halott
földi részei folyó hó 22 kén délután 3
órákor fogzák a Csapó-utcai 80-ik számú
háznál, a ref. egyház szertartása szerinti
ima után, a Péterfia-utcai temetőben örök
nyugalomra tétetni. A temetést Dankó M.
temetkezési intézete rendezi.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 21. (Érk. d. u. 2 ó.)
A képviselőházban folytatták a belügyi
tárca költségvetésének tárgyalását *Mócsy*
Antal a vidéki színházak nyomorúságáról,
Major Ferencz a fővárosi színházak er-
köleltelenségéről beszélt *Rátkay* László
a színháztervezés a kultuszminiszter ha-
táskörébe való utalását óhajtja; —
Benyovszky gróf a vidéki színházter-
vezés nagyobb támogatása érdekében szólalt
föl. *Székely* Kálmán miniszterelnök fel-
szólalásában megígérte, hogy a vidéki szí-
nháztervezés nagyobb anyagi támogatásban
s a jövő évi budgetben ennek nyoma is
lesz. Ő is szeretné a vidéki színházter-
vezést gyámolítani, de jelenleg az anyagiak azt
lehetetlenné teszik. *Papp* Sámuel szólt
még közegészségügyünk fejlettségéről s
az orvosok esekely javadalmazásáról.

A kolozsvári aladittás.

Budapest, márczius 21. (Érk. d. u. 2 ó.)
Kolozsvárott *Hegedüs* Sándor kereske-
delemügyi minisztert ma újra képviselővé
választották.

Országos népszámlálás.

Budapest, márczius 21. (Érk.
d. u. 2 ó.) A kereskedelmi minisz-
ter már megtette az előkészülete-
ket a jövő évben fogantatosítandó
országos népszámlálásra. Ez ügy-
ben *Hegedüs* Sándor kereskedelmi
miniszter törvényjavaslatot fog a
képviselőház elé terjeszteni.

XIII. Leó pápa.

Budapest, márczius 21. (Érk. d. u. 3 ó.)
XIII. Leó pápa állapota óráról-órára ag-
gasztóbb. Az elmúlt éjszakát nyughatatl-
anul töltötte. Többször felriadt és hango-
san imádkozott. Ma reggel már nem
engedték meg neki, hogy fölkeljen. Kör-
nyezete izgatott órákat él át, az agg nagy
beteg pápa közelében. A Vatikánban
nyomott a hangulat.

Betörés Spanyolországba.

Budapest, márczius 21. (Érk. d. u.
1 ó. 50. p.) Rómából táviratozzák:
Az itt megjelenő *Opinione* szerint
jól értesült körökben híre jár, hogy Don
Carlos több milliós kölcsön segítségével
be fog törni Spanyolországba és nyom-
ban a békeratifikációk átadása után kar-
lista fölkelést fog támasztani.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapjaink mindennap d. u. 2 órákor csak
esetleg kétfél később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem
vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik
oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

— **A török rendjelek.** A debreczeni
dalegylet egy év előtt dícsősséggos utat
tett meg Konstantinápolyba, ahol tudva-
levőleg a szultán udvarában a kiállítási
pavillon hangversenyezett a török előkelő
világ előtt. A debreczeni dalegylet e dia-
dalmas utja akkoriban országos érdeklő-
dést keltett. II. Abdul Hamid szultán a
dalegylet iránti elismerését és a magyar
nemzet iránti rokonszenvét azzal fejezte
ki, hogy a dalegylet minden tagját a
Sanáji művészi éremmel tüntette ki, hét-
nek pedig rendjelt adományozott. A dal-
egylet dícsősségét hirdeti ez a hét rend-
jel, melyről a szultán fermánja a török
kabinet irodátolsma érkezett le *Márk*
Endréhez a dalegylet nagyérdemű elnö-
kéhez. A Sanáji érmekhez is külön-külön
fermánt kapnak a kitüntetettek. Ezek az
okmányok a jövő héten érkeznek Deb-
reczenbe.

— **Az adózók érdekében!** Minthogy a városi
adópnéztár, számfejtő-osztály és adókiivető-
osztály helyiségek f. év márczius 23-ától
27-ig átalakítás, illetve festés alatt lesznek, a
jelzett időben hivatalos órák nem tartatnak.
A városi adóügyosztály.

— **Balog Dajna Bandi** a híres kis-
bögös Abbáziából, ahova a magyar mágnás
világ vitette ki nemesak ezeknek, de az
előkelő külföldi arisztokráciának, sőt egy-
kir. hercegeknek is nem egyezer volt ked-
vére a búvós-bájos magyar nótákkal,
melyeket oly művésziessen tud játszani,
hazaérkezett Debreczenbe s mint mondja,
most már itt marad a patriában, és a
debreczenieknek fog muzsikálni.

— **Husvétli szünet.** A helybeli m. kir. áll.
főreáliskola ifjusága a II-ik időszak érte-
sítőjét márczius 24 ikén kapja meg, mely
nappal a husvétli szünet is kezdetét veszi és
tart április 4-ig bezárólag.

— **Költött rablólórája.** *Bába* János
h. dorogi Lakos jól ismert személy a
csendőrség, meg a bíróság előtt. Folyton
panasz merül fel ellene s nem mulik el
hét, hogy a csendőrök elé ne kerülne.
Bába János pár hó előtt szabadult ki a
váci fegyházból, megkereste ismét ott-
honát s ott telepedett le Dorogon. A fegy-
ház szigora nem javította meg *Bába* Já-
nos, ezután is garázdálkodott. *Bába*, hogy
megbosszulja magát azért a sok zaklatá-
sért, miben a csendőrök részesítették.
Különös tervet eszelt ki. Panaszosként
megjelent a csendőrök előtt s előadta,
hogy tegnapelőtt délután ösmeretlen tet-
tesek H.-Böszörmény és Debreczen között
megtámadták, földrepertertek s kirabolták,
elvétték pénzét, kilencz forintját A csend-
őrség hitelt adott *Bába* szavainak s meg-
indították a nyomozást. A vizsgálat kide-
ritette, hogy az egész rablólórája mese.
Bába el se ment Dorogról s pénze sem
volt. Most majd a jó madárnak azért
gyűlik meg a baja mert a csendőröket
vezette félre.

— **Értesítés.** Az iparos ifjuság beteg-
segélyező pénztára e hó 19-én megtartani
szándékolt közgyűlése a meghívottak meg nem
jelenése következtében folyó hó 26 án délután
3 órákor fog megtartani a pénztár helyiségé-
ben, melyre a közgyűlési kiküldöttek és a
tagok azzal hivatnak meg, hogy e másodizben
hirdetett gyűlésen a megjelentek számára
való tekintet nélkül fog határozat hozatni.
Debreczen, 1899. márczius 20-án. Az elnökség.

— **Dalostély.** A debreczeni dalegylet márczius 25-én szombaton Mácsay Sándor karnagy vezetése és közreműködése mellett, a Bika szálló dísztermében zártkörű Dal- és Zeneestélyt rendez következõ mûsorral:

Dalárinduló Rieger-tól. Rajnai ut Beshnit-tól. Vásártéri sétateren Selley-tól. Köny Wit-tól. Vinéta Abt-tól. Belépti-díj személyenként 1 frt. Család-jegy 3 személyre 2 frt. Kezdete este 8 és fél órakor. Egyleti alapító és pártolótagok szabadjegyeiknek felmutatása mellett a pénztárnát belépti-jegyet nyernek. — Belépti-jegy nélkül a terembe senki sem bocsátatik. — A szabad-jegy 3 személyre érvényes, a család többi tagja a belépti díj felét; vagyis személyenként 50 krt fizet.

— **A gyilkos asszony leánya.** Két éve történt, hogy *Habuczki* Györgyné alsó-józsai lakos megfojtotta nagynénjét a nagyerdőn, mikor Debreczenbe jöttek, hogy nagynénje pénzét — 15 krajczárt — megszerezhesse. Habuczkinét elítélték 15 évi fegyházra s most Mária-Nostrán van s ott tölti el büntetését. Habuczkiné családot hagyott maga után, kikre férje ügyel fel. Legidősebb gyermeke 15 éves, *Habuczki* Juli. Ez a fiatal leány már most is anyja nyomdokait követi s rövidesen ő is oda kerül, hol anyja van, a fegyház rideg falai közé. Tegnap Józsán Nagy Imre lakását álkulesesal kinyitotta s amit talált elvitt, sőt a szekrényeket is kirabolta. A csendőrök most mindenfele keresik a fiatal rabló leányt, de még ezideig nem találtak reá.

— **Félliter pálinkáért egy emberélet.** Szomorú márczius 15. volt T. Polgárközségben *Taskó* György nős családos embernek. Az eset következõ: Márcz. 15-én T. Polgáron országos vásár volt és d. u. a község Pokol nevű keresmájában már sok vendég gyülekezett egy kis itókára. Estefele valaki a vendégek közül véletlenül az asztalon fél liter pálinkát feldöntött, melyből elõbb szõváltás, késõbb verekedés lett. Verekedés közben *Taskó* György egy jó ismerõsének védelmére kelt, mire õt is megtámadták és úgy megverték, hogy kevés idõ múlva a sérülések miatt meghalt. A szerencsétlen ember özvegyet és árvákat hagyott maga után.

— **Büntügyi végtárgyalások.** A jövõ hét folyamán a debreczeni törvényszéknél a következõ bûnügyekben tartanak végtárgyalást:

Márczius hó 22-én szerdán: Deczki Albert s társa ellen, rablásnak tekintendõ lopásért; Pálfi János ellen, lopás büntette; Egri Károly ellen magánokirat hamisításért.

Márczius 23-án esütörtökön: Tamás Búdi Anna s társai ellen, lopásért.

Márczius hó 24 é szombaton: Balogh Lajos ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétsége; Kovács István ellen, sikkasztás vétsége; Kiss Károly ellen, sikkasztás vétsége; Vass Mihály ellen, csalás vétsége. Ugyanaz nap másod és harmadfoku bírói ítélethirdetések.

— **Erdõ-pusztítók.** Az erdõmesteri hivatal több ezer darab lucz fenyõt ültetett ki a nagyerdõ parkirozott részén s az utak szélén sűrûn alkalmazott figyelmeztetõ táblákat ezzel a felirással:

A FÁKAT ÉS BOKROKAT
A KÖZÖNSÉG OLTALMÁBA
AJÁNLJUK!

Mégis, mintha nem tudnának olvasni, mintha nem forgatták volna már elemi iskolás gyerekek, korokban Gáspár olvasókönyvét, nem paraszt-suhanczok, és vásott fiúk, nem a cselédék, ari dámák, kiket a verõvényes márcziusi nap

hasal ki a rügyezõ erdõbe, séta közben letördelik a gyõnge lucz fenyõk hegyét s ezzel tönkreteszik azok tovább fejlõdését. A multkor egy egész nõi társaságot csipett rajta az erdõkerülõ, az ilyen tilalmas kártételen. Meg is büntették õket erdemök szerint. Figyelmeztetjük hát mi is a közönséget hogy óvakodjék a lucz fenyõ ültetvényeknek müvelt emberhez nem illõ rombolástól. Az erdõmesteri hivatal éber figyelemmel kíséri a fenyõk és egyéb bokrok ellenségeit s jövõre kimélet nélkül nyilvánosságra hozza az ilyeneknek neveit.

— **A Dreyfus-ügy és a párisi világkiállítás.** Ezen sokat hangoztatott ügy, a mint értesülünk, a kiállítás a elõmunkálatra a legkisebb befolyással sincsen és az annak idején megállapított munka-programm az utolsó pontig végre fog hajtatni. Az ugynevezett mérvadó körök egész biztosak abban, hogy a Dreyfus-ügynek olyan befejezést kell nyernie, mely Franciaország részére a külföld már-már tartózkodó magaviseletét megváltoztassa és annak simpáthiáját visszanyerje és mint tudjuk, ennek elõlegezéseképen a kiállítás vezetõsége, mely nem bukik és változik a francia kormányokkal a külföldi országok kiállítóival szemben a legnagyobb elõzékenységet tanúsítja. A párisi szórakozások tekintetében is különbözõ tervek látnak napvilágot, amelyek közül a legérdekesebbek egyike: a „Szajna folyón uszó Ó Páris (Le vieux Paris)“ már a megvalósulás stádiumába lépett. Ó Páris a világváros legérdekesebb mozzanatait fogja az elmúlt századokból szemünk elé varázsolni és a hat hónapra megállapított programm minden egyes pontja, történelmü jelmezek igénybe vétele mellett az akkori életmódot fogja a lehető legerede-tibb módon bemutatni. Osupán egy irányb nem történtek kellõ elõkészületek és pedig a várható nagyszámu látogatók elszállásolása tekintetében. Az eddigi nagy szállók rendes körülmények között is alig elengedõk és láttuk 1889 ben micsoda mizériák uralkodtak Párisban. Az „International Palace Company“, melynek tulajdonosa tudvalevõleg az ismert Wagons Lits társulat, épített ugyan az elõkelõ világ részére egy óriási luxus szállót, a „The Elysée Palace“ hotelt, mely már f. évben tetõ alá jut, de azt hisszük, hogy a látogatók nagyobb része nem azokból fog kikerülni, kik az ily elszállásolásra tartanak igényt és szélesebb körben fog tetszõre találni azon négy „Grand Hotel“, a melyet a Trocadero negyedben a Szajna partján ugyanesak a Wagons Lits társulat emeltet egy e czélra alakult külön nagy társulattal, a melyekben naponként 3000 ember lesz elhelyezhetõ, részint külön-külön részben pedig kétágyas szobákban, szintén a legelegánsabban berendezve, a melyek a kiállítás egyik látványosságát fogják képezni. Ez utóbbi társulat már ma szervezi a kiránduló társaságokat, olvasóink figyelmét tehát ezekre különösen felhívjuk. A társulat, melynek magyarországi fõképviselõje a Budapesti menetjegyjroda, a kiállítás meglátogatása tárgyában külön kimeritõ prospectusokat bocsátott ki, a melyeken kívül lapunk szerkesztõsége is szívesen szolgál részletes felvilágosítással.

— **A „Petõfi dalkör“** márczius 15-iki estélye alkalmával a következõ felülfizetések történtek a zászló alap javára: Komlóssy Arthur elnök ur 3 frt. 40 kr. Boruzs Béla alelnök ur 1 frt. 50 kr. Heykál Ede ur 4 frt, Horváth József ur 3 frt. Nagy Károly kir. táblai bíró ur 2 frt. Baresay István ur 2 frt. P. Gyula ur 2 frt. Dr. Medve Kálmán ur 1 frt. 50 kr. Kostya János ur 2 frt. Sinay Sámuel ur 1 frt. Hajdu Gyula tanácsnok ur 1 frt. Király Gyula tanácsnok ur 1 frt. Király Ferencz ur 1 frt. Mõricz Ferencz ur 1 frt. Hegedüs István ur 1 frt. Beké-

nyi Zoltán ur 1 frt. Szilágyi Károly ur 1 frt. Szabó István ur 1 frt. Leidenfrost Gy. ur 1 frt. Mintó Jánosné, özv. Vértessy Lajosné, Gulyás Károlyné, Sinay Ida, Kulina Emma (Munkács.) urnók 1—1 frt. Nagy Amália (H-Böszörmény.) Mählmeister Adámné, Farkas Agostonné, Széchenyi Istvánné, Fuchs H. Imre, Tamasovszky Györgyné, Megyeri Kálmán, Réday Lajos és N. N. 50—50 kr. X—Y. 10 kr. Összesen 40 frt. ezen összeggel a zászló alap a mely eddig 240 frt. 53 kr. volt, — 280 krra emelkedett.

Fogadják a m. t. felülfizetõk a dalkör nevében kifejezett hálás köszönetemet. Debreczen, 1899. márczius 18-án. Nagy Ferencz s. k. a Petõfi dalkör pénztárnoka.

— **Az 1848—49 iki honvéd egylet javára** márczius 15-én tartott tánczvigalom alkalmával a következõ felülfizetések folytak be: Városi dalegylet, munkás dalárda, iparos ifjak dalegylete, és ifjuság dalegylete együtt 30 frt. Özv. Kaeskovics Ivánné urnõ, dr. Benedek János 5—5 frt. Ifj. Mihalovics gyógyszerész 3 frt, özv. Patay Istváné urnõ, Aron Miksa, Dankó Mihály, Halász Izidor, Jónász Lipót, Komlóssy Arthur, dr. Pallay Miklós, Reichmann Armin, Váczy János 2—2 frt. Özv. Jámbor Mihályné urnõ, Balla Károly, Balogh Imre (bíró), Bartha Mór, Berkó János, Bóldog István Dézsy Lajos, Foltényi Vilmos, Handtel Vilmos, Hajdu Gyula, Hoffmann és Kronovitz, Lengyel Imre, Lévy József, B. Nagy János, Nemes Ferencz, Nemes Kálmán (ügyvéd), Publíg Ernõ, Simonffy János, Szabó József (ács mester), dr. Szentpályi Benõ, Sz. M., Törõ Imre, Vettesy Béla 1—1 frt. Ácsai Lajos, Papanek István 50—50 kr. Összesen 85 frt. Fogadják a tisztelt adományozók egyletünk nevében elismerõ hálás köszönetünket. A rendezõ bizottság.

— **Köszönetnyilvánítás.** Alulírt, az István-gõzmalom-társulat közgyûlésének, ezen uton is köszönetet mondok azon nemes tetteért, hogy a helybeli m. kir. áll. fõreáliskola ifjusági segitõ-egyesületnek tíz forintot küldeni kegyeskedett. Csebi Pogány Kornél, m. kir. áll. fõreáliskolai tanár, mint a segitõ-egyesület vezetõje.

— **Köszönet.** Az ev. ref. fõiskola nagyf. és tek. tanárikara s énekkara, gimnáziumi ifjusága is mind azon ismerõseim, kik felejtethetlen István fiamaak f. hó 19 én történt temetésén megjelenni. s részvétõkkel mély fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak: fogadják családom nevében is hálás köszönetemet. Debreczen 1899 márcz. Hódy Béla ev. ref. egyh. levéltáros.

— **Nyilvános köszönet és nyugtató.** Az építõ iparos tanoncok téli tanfolyamának zárvizsgálata alkalmával a magukat jó magaviselet, szorgalom és elõmenetel által kitüntetett tanoncok jutalmazására a Debreczeni Elsõ Takarékpénztár 2 drb. 10 koronás aranyat volt kegyes adományozni. Fogadja a nevezett pénztézet tek. igazgatósága az ipartanoczisk. felügyelõ bizottság és a jutalmazandó iparos tanoncok nevében hálás köszönetemet. — Hasonló czélra kegyes adományokat e czélra e hó 26-dikáig köszönettel fogadok. Dóczy Gedeon, iparos tanoncizskola igazgató.

— **Az Emke javára.** A debreczeni dalegylet, mely annyi dicsõséget szerzett már a városnak, nemesak dalban, de tettben is terjeszti a hazafias érületet. Erre vall a következõ közlemény is: Az Emke fõtitkári hivatala arról értesítette egyletünket, hogy a temesvári gyufagyár bevételeinek 5%-át az Emke czéljaira felajánlotta. Természetes tehát, hogy minden magyar embernek igyekeznie kell azon, hogy ezen bevételek a fogyasztás révén szaporittassanak. Kérjük ennél fogva a nagyérdemü közönséget, hogy *Emke-*

gyufát használjon, csak azt vásároljon s így közvetve járjon közre, hogy az Emke bevételei szaporítsanak. A Debreczeni Dalegylet választmánya. — Nem kételkedünk benne, hogy a közönség a hazafias felszólítást figyelembe veszi.

— **Nyilvános nyugtázás és köszönetnyilvánítás.** A „Jogász- és tisztviselői kör“ által rendezett jelmezes táncszestély alkalmából a következők voltak szívesek felülfizetéseket tenni: Augsburgi légszesztársulat 20 korona; Sesztina Lajos 10 kor; özv. Hegyi Mihályné, dr. Sz. Nagy Kálmán, Tóth István 6—6 korona; Kondor Lajos, Bészler Károly, Mennyei László 4—4 kor.; Csiky László, Tikos Istvánné, Boldogh Zsigmond, dr. Horváth Károly és dr. Weisz József 2—2 korona. Midőn ezen szíves adományokat megköszönők, egyúttal kedves kötelességünknek tartjuk hálánkat és köszönetünket nyilvánítani Lábér Mihály ur. a helyi vasut igazgatójának, Stegmüller Árpád építész urnak, Schvarev Vilmos butor gyáros urnak s végül Rozenberg Albert özvegye és fia szállító ezégnak, kik a táncszívalom sikerét az által voltak szívesek előmozdítani, hogy a terem díszítése körül való munkálkodásunkban minden díj nélkül voltak szívesek bennünket hathatósan támogatni és ez által a táncszívalom anyagi sikeréhez hozzájárulni. Fogadják ezért mindannyian még egyszer a legőszintébb köszönetét és háláját a rendező bizottságnak.

— **A debreczeni gazdasági-egyesület** tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az egyesület tagjai közül 155-en jelentek meg. Váczy János elnök az ülést megnyitván, felhívta ifj. Sporzon Pál főtitkárt az 1898. évi jelentés előterjesztésére. Ezen jelentés részletesen tárgyalja az egyesület mult évi működését s azon dicséretes tevékenységet, melyet az egyesület részint a rendezett elméleti és gyakorlati szakelőadások, részint az új s az egyesületi tagok anyagi javának érdekében életbe léptetett működési program alapján teljesített. Az egyesület titkárságának a város közházánál hivatalos helyiség adatott. A tagok létszáma a lefolyt évben 237-re emelkedett, az alapító tagok száma 85. Az előterjesztett évi jelentés a közgyűlés által elfogadtatott. Szűcs Mihály egyesületi tag indítványára, Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez, az egyesület, a börtörvény életbe léptetéséből kifolyólag a borhamisítók elleni erőlyes rendelkezéseiről feliratot intéz, melyben bizalmat szavazván, azon kérelemmel járul a földmivelésügyi miniszter urhoz, hogy a magyar bortermelés régi jó híre vissza szerzéséért jövőben is a legnagyobb szigorral sujtassa a borhamisítókat. Előterjesztett az egyesület pénztárnokának valamint a lótenyésztési bizottságnak évi jelentése, mindkettő tudomásul vétetett s a felmentvény a pénztárnoknak megadott. Az 1899. évi munkaterv nevezetesebb pontjai: az új ügyvitel, az egyesületi szaklap kiadása, a közvetítő intézmény, a hortobágyi május 28. diki lódíjazás, az Erdélybe rendezendő tanulmányi kirándulás, a szegedi országos gazdasági kiállítás megtekintése, a pallagi telepre több izbeni tanulmányi kirándulás stb. mindannyi egyhangulag elfogadtattak; valamint elfogadta a közgyűlés, hogy a rendes tagok évi tagdíja úgy a régi mint a mult évben belépett tagokra is 3 frtban állapítsák meg. Szűcs Mihály indítványára, amely szerint Debreczen város mezőgazdái részére „Mezőgazdasági kölcsönös segítő szövetkezet“ létesítése iránt, az előtanulmányozások tétessenek meg, a közgyűlés az elnökséget bizza meg ezen fontos terv iránt javaslat tételre. Dr. Király Ferenc egyesületi tag indítványára az egyesület a Debreczenből eltávozott Fadlallah El Hadad Mihály alezredes mén-telepi parancsnokhoz, azon közszeret

kifejezésül, melyet Debreczen szab. kir. város gazda közönsége iránta érez, bucsu irat intézését határozza el. Lengyel Imre és Szűcs Mihály egyesületi tagok indítványára a közgyűlés az elnökség és titkárságnak fáradhatlan tevékenységükért köszönetet szavazott s ezzel a közgyűlés 12 órakor véget ért.

— **Tartalékosok fegyvergyakorlatai 1899-ben.** A tartalékosok részéről az 1899-iki év folyamán teljesítendő fegyvergyakorlatokra vonatkozólag a hadügyminiszter márczius 10-én a következő rendeletet bocsátotta ki:

Mindazok a tartalék-tisztek és hadapródok, akik az okkupált területeken állomásozó csapatok kötelékébe tartoznak, fegyvergyakorlatra ide vonulnak be; a tábori tüzérséghez tartozó azok a tartalékos tisztek és hadapródok, akik az idén először vonulnak be hadgyakorlatra és azok, akik a hadgyakorlat megismétlésére köteleztettek, április, május és június hónapban felváltva hivandók be; azok a csapatok, melyeknél igen nagy számmal vannak fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékos altisztek, ezeknek egy részét a póttartalékosokkal egy időben hívják be; amaz ezredek és zászlóaljak, melyek a 3., 8., 9. és 14-ik hadtest területén állomásoznak, annyi tartalékost tartoznak behívni, hogy minden század állománya 130 emberre kiegészíthessék; az őszi nagy hadgyakorlatokra fentartott tartalékosok és póttartalékosok a fegyvergyakorlatnak — tekintet nélkül tartózkodási helyükre — okvetlenül csapattestükkel tartoznak eleget tenni; a legénységi állományhoz tartozó tartalékosok abbéli kérésének, hogy a jövő 1900-ik évben köteles fegyvergyakorlatuknak már az idén eleget akarnak tenni, okvetlenül hely adandó; az osztrák honvédséghez tartozó és jelenleg a magyar korona országainak területén tartózkodó tartalékosoknak megengedhető, hogy a fegyvergyakorlatot valamely Magyarországon állomásozó gyalogezrednél, vagy vadász-zászlóaljnál végezthessék; gazdaságok és gazdasággal foglalkozó tartalékosok lehetőleg olyan időben hivandók be, amikor tekintettel a vetésre és aratásra, leginkább nélkülözhetők; az utóbbi rendelkezés hatálya kiterjed azokra az ideiglenes szabadságotakra is, akiket a tényleges állomány kiegészítésére hívnak be. A fegyvergyakorlatok alól felmentést kérő folyamodások a legszigorubbán megvizsgálandók és csak a legsürgősebb szükség esetén intézendők el kedvezően. Ez különösen szól azoknak a tiszteknek és hadapródoknak, akik a tüzérség lögyakorlataira lettek behíva. Ugyszintén nem engedélyezendők azok a folyamodások, melyek a fegyvergyakorlatnak valamely más csapattestnél való leszolgáltatását kérelmezik, kivéve, ha a folyamodvány megokolása a kivételt megengedhetővé teszi, mely esetben a folyamodvány a hadügyminiszteriumba felterjesztendő. Minden más esetben már a közbeeső katonai hatóságok jogosítják a kérés elutasítására.

x **Hivatali helyiségül, esetleg ipari célokra raktárnak stb.** igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olesó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Irodalom és művészet.

* **Az Ország-Világ képes regénye.** Kaptuk a következő sorokat: Az Ország-Világ szerkesztője, hogy meghálálja olvasóközönségének ragaszkodását az áprilisi negyedévtől, tehát husvétől kezdve regény-mellékletét, melyben tudvalevőleg hazai és külföldi szerzők legkitűnőbb munkáit adja közzé, a jövőben illusztrálva jelenteti meg. Aki tehát az Ország-Világ állandó előfizetője, az eszten-

dőnként több pompásan illusztrált regényt kap ajándékba, amelyek diszélül szolgálhatnak minden szalonnak. Mi magunk részéről hozzátehetjük, hogy az Ország-Világ a legkitűnőbbben szerkesztett képes magyar hetilap, amely hétről-hétre szóban és képekben ismerteti az aktuális eseményeket és szépirodalmi dolgokat közül a magyar irodalom összes jeleseitől. E mellett még karácsonyra irodalmi beesü almanachot ad ajándékba olvasóinak. Az első képes regény-melléklet az Ország-Világ husvétői számában indul meg, aki most 2 frttal negyedévre előfizet, az áprilisig ingyen kapja ezt a szép ujságot. Az Ország-Világ kiadóhivatala Hold-utca 7. sz. a. van, hol mutatványszámmal kívánatra ingyen szolgálhatnak.

* **Positivista könyvtár** ezimen időközönként kisebb-nagyobb kötetekben egy könyvgyűjtemény fog megjelenni, esinos kiállításban s bámulatos olesó áron. Tartalmát egyrészt erdelt dolgozatok teszik, melyek a hazai viszonyoknak a pozitív filozofia s politika szempontjából való appreciációját tárgyzzák. Másrészt és főképen a Comte Ágost által összeválogatott „Positivista könyvtár“ egyes munkáinak fordítását nyújtja, pontos, hű és megbízható fordításokban. Az első füzeten megjelent: „Nemzeti cultura és nyugati civilizatio“ című társadalomtanéssay. Szerző egyrészt a pozitív filozofia mindjobbán elismerésre jutó elveire, másrészt külföldi tartózkodása alatt szerzett személyes tapasztalataira támaszkodik. A füzet esinos kiállítás mellett rendkívül olesó: 30 kr. Kapható a kiadó: Révai Leó-nál és minden könyvkereskedésben. Révai Leó kiadó.

* **A sárga dominó.** A világhírű francia mester, Prévost Marcel regényei gyors népszerűsége tettek szert a magyar közönség körében is. A felszűzek, A nazaréthi szűz, Juliette házassága stb. szerzőjének új regénye, A sárga dominó most jelenik meg magyar nyelven először. Ez a regény azokat is megfogja lepni, akik már régen meghódoltak a fiatal mester zsenijének. Mintha könnyűvéru, kissé cinikus világfelfogását a naiv érzések lágy hullámaiban fűrésztötte volna meg, melankólikus, gyöngéd, poetikus a regény hangja. A sárga dominó egy fiatal párisi diplomata első szerelmének a regénye. Egy alarezosbálon megismeri a sárga dominós, büvös asszonyt, aki az első találkozásra az övé lesz — félig. A romatlan fiuban szilaj lázza lobog a szenvedélye, mely azonban kielégítetlen marad. A sárga dominó eltűnik előle, hogy a másé legyen, s hogy az első szerelem bűbájosan szép, romantikus emlékeit hagyja hátra a regény hőseiben. A mindvégig érdekes s élvezetes regényben ott van Prévost Marcel minden kiválósága. A mosolygó szavak mögé rejtett mélyebb tartalom, a pikantéria, mely sokszor már a vért korbácsolja fel, hogy a következő pillanatban busongó, melankólikus sóhajba fuljon, a tömérdek szellemes apercue, amely csillogó köntösben örök életigazságokat mond, az eddigiéknél is értékesebbé teszi ezt a munkát, melyet dr. Bethlen Oszkár fordított pompás magyarsággal. A sárga dominó 8° alakban, művészi kiviteli czimlappal Sachs és Pollák budapesti könyvkereskedő-ezég kiadásában jelent meg, bolti ára 50 kr.

* **Világposta** a czime egy levélbélyeg-ujságnak, melynek első száma Arany Mór szerkesztése alatt most megjelent. Azon körülmény, hogy ez az egyedüli magyar nyelven megjelenő szaklap e téren, a levélbélyeg-és képes levelezőlap-gyűjtőket bizonyára annál kellemesebben fogja érinteni, mivel a lap tartalma rendkívül érdekes és tanulságos és a többi között a világon ujjonnan megjelent

levélbélyegeket tüzetesen leírja s ábrákkal is ismerteti. Minden szám ezenkívül még ingyenes melléklet gyanánt értékes külföldi levélbélyeget vagy képes levelezőlapot is tartalmaz. A lap, melynek nyomdai kiállítása is igen csinos, évi 2 frtért megrendelhető a kiadónál: Faludi Zsigmondnál Budapesten (Erzsébet-körút 28. sz.) Érdeklődőknek kívánatra mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

CSARNOK.

Az irnok urak.

(Elbeszélés.)

8.

— Irta: **Ujlaki Antal.** —

(Folytatás és vége.)

V.

Kokárda ur már két órákor benn volt az irodában s három óráig föl és alá szaladgált a szőnyegen, mint egy vadparipa. Liza kisasszonyt kivallatta, megmutatta neki a levelet is, egyszerre arra kérte, engedje elmenni és igen furesákat beszélt a szegény gyermek. Kokárda ur nem igen emlékszik mindenre, de egyes szavak mégis eszébe jutnak, mint:

— Örök boldogtalanság . . . . Égő szív . . . . Meghalás . . . . Sirüreg . . . . Koporsó . . . Anya . . . Sándrika Oh, oh: Három órákor Garabó ur egészen gyanutlanul foglalta el helyét, csak akkor kezdett el nyugtalankodni, mikor Tóbiás urra pillantott; Tóbiás ur ugyanis olyan nyugodt volt, mint egy kőszobor s ez mindig rosszat jelentett.

Nemsokára kitört a vihar. Odabenn Kokárda ur hétszer egymásután köhögött, Garabó ur Tóbiás urra nézett, de az mozdulatlan maradt.

— Azt hiszem önnek szól.

— Nekem? — kérdé ijedősen Garabó ur.

— Önnek, — felelte fagyosan Tóbiás ur.

— De hiszen ön az irodafőnök, — mondá Garabó ur épen olyan hizelgő hangon, mint a hogy belépésének első napján beszélt.

— Én nem vagyok itt semmi, — válaszolá Tóbiás ur, megfordult s hozzáfogott a munkához, mely nem volt más, mint a rozsdás pennák közül kiválogatni az elfogadhatókat.

— Garabó ur! — kiáltották odabenn stentori hangon.

Garabó ur fölszakadt a székről, de ijedtében majd elnyult s olyan félösen ment a princípálisá elé, mintha vérpadra huzcolnák.

Kokárda ur e perczen minden volt csak finom és szelid nem. Szemei csak nem vadul forogtak s öklével lecsapott az asztalra.

— Ön, — kérem, — hát mit csinál ön?!

Garabónak olyan lett az arca, mint az elnyújtott tészta.

— Ön stiklikén törí a fejét?!

— Sti . . .

Kokárda ur két kezét az íróasztalhoz erősítve, kissé fölférközött a támlásszékről, Garabó ur visszarettent; a princípálisá e pillanatban olyan volt, mint egy tigris, a mely áldozatra les, hogy marozangolhasson.

— Tudja azt szemtelen ember, — mondá izzó haragtól folytódott hangon, — tudja, hogy Liza kisasszony gyufát akart inni. A szakácsné vette észre.

— Gyuf . . .

— Ön nem gondolta meg ténykedésének nagy súlyát, — folytató az ügyvéd és mérgében a szőnyegre dobott egy vasos Perréndtartást.

Garabó ur e pillanatban jobban szeretett volna a földalatti pinczében lánczerve lenni, mint végig hallgatni egy érteveszendő fiatal lélek tragédiáját és egy kérélelhetetlen, szigorú ügyvéd borsos szemrehányásait.

— Belátja nem marad más hátra, mint arra kérni önt, hogy ezután kerülje el a komondor-utca 62 ös számú házat.

Garabó ur azonnal megértette, hogy elesapatott. Kilódul. Nagy izgalmában még lélekzetet sem birt venni, de odakünn a folyosón, a mint meglátta a szürke falakat és a füstös kéményeket, egyszerre világos lett előtte minden. Elesapva, öszszetört szívvvel! Eddig csak a gyomrával volt baja, most pedig szívét is feldúlták. Lenézett az udvarra és ijedtség fogta el arra a gondolatra, hogy ő neki innen örökre távozni kell, a nélkül, hogy tisztában volna azzal, hogy merre, hová menjen. És e gonosz perczen kétségbeesése azt sugta bolondos fejének, legjobb lesz a halálba menekülni. Odaállott az első emeleti folyosó korlátjához, ledobta felső kabátját s azután utána vetette magát.

A hódomb tetejére esett.

Az egész háznép összeszaladt. Kokárda ur olyan volt, mint egy leopárd. Tóbiás ur pedig most is bámulatraméltó férfias nyugalmat tanusított. Ő volt a legelső, a ki kollegájához szaladt s minden megatottság nélkül fölkiáltotta az első emeletre:

— Nem halt meg, csak az orra tört be.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde hete.

Budapest, március 21.

A gabonaforgalomról, mely a budapesti tőzsdén a lefolyt héten keletkezett, jobb nem írni, annyira letért a tőzsde rendeltetési útjáról. Az a néhány milliomos és malom, mely a buza ringelését előidézte, tovább működik és mert az érdek szövetkezetnek sok millió forintja áll rendelkezésére, meg a naponkénti 20—30,000 métermázsányi felmondások sem mentik meg a szerencsétlen baisse-pártiakat és arra kényszerítik, hogy alkalmas, szállítható készáru hiánya következtében, a papirbuzát 60—70 krajczárral drágábban fizessék, mint a hogy 76 grammos készbuza jelenleg hivatalosan jegyez. A készáru üzlet egész héten át elhanyagolt. Az árak 5—7½ krajczárral hanyatlottak anélkül, hogy a malmok, a felette kedvezőtlen lisztfogyasztási viszonyok mellett, erősebb vásárlásokat eszközöltek volna, az egész heti összforgalom 65—70,000 métermázsára tehető. Tényleg azonban eddig 25—30,000 métermázsára kelt el, a malmoknál, míg a többiit spekulánsok vásároltak szállítási célokra.

Egyébb gabonaneműek forgalma esékély. A tengeri és a zab irányzata kellemebb.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. március hó 21 én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	119.80	120.30
" vasuti beruházási köt. 4½%		120.75	121.75
" koronajárdék 4%	—	97.85	98.35
" regále vált. köt. 4½%	—	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%	—	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4½%		101.—	101.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	396.25	396.75
Osztrák hitelbank részvény	—	367.75	368.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.		105.50	106.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
" 3%-os	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.50	121.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	11.50	12.—
Osztrák " " "	20.50	21.—
Olasz " " "	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	—	7.20 7.60
Jó-sziv " " "	—	3.90 4.30

Pénznekem:

Ös. és kir. arany	—	—	5.66	5.74
20 márkás arany	—	—	11.79	11.83
20 frankos arany	—	—	9.56	9.60
1 Sovereigns	—	—	12.04	12.08

Budapesti gabonatözsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. március 19-én.

Ma úgy a malmok, mint magánosok élénken vásárolták a búzát. A ringelő malmok feltűnően favorizáltak és drágábban fizették a keverék nélküli tiszta búzát, lehet, hogy elakarják venni az uzánckeresésre alkalmas anyagot. A forgalom 30,000 métermázsára rugott, az árak 5—10 krajczárral drágábbak voltak.

Rozs üzletelen, csendes.

Tengeri változatlan.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki.	600 mm.	78 k.
	1070 forinton,	1000 mm. 77 k. 10 67 forinton,
	100 mm. 80 k. 10 65 forinton,	200 mm.
	77 k. 10 65 frton,	100 mm. 79 5 k. 10 70 frton,

mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

A hangulat márciusi búzában ingadozó volt, a kínálat benne a hausse-konzorezium vásárlásai daczára annyira tulnyomó volt, hogy az ár rövid időre 10 frt 34 kr-ra esett, a forcizozott vásárlások azonban ismét 10 frt 48 kr-ra felhajtották.

Rozs lanyhult realizációk által, ugyszinte zab, mig tengeri csekély üzlet mellett alig változott.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órákor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márciusra	10.48—10.50
" áprilisra	9.88—9.99
Rozs márciusra	7.94—7.90
Tengeri 1899. májusra	4.55—4.57
Zab 1899. márciusra	5.71—5.72
Repcze augusztusra	—

Délután 4½ órákor zárlat:

Buza márciusra	10.59—10.60
" áprilisra	9.95—9.96
Rozs márciusra	7.98—8.00
Zab márciusra	5.75—5.76
Tengeri 1899. májusra	4.57—4.58
Repcze szeptemberre.	12.05—12.15

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: **Kéry Gyula**)

Budapest, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59—14.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 171. Bérlet 140. sz. „B”

Ma, kedden, 1899. márczius 21-én:

Ujdonságul először:

A Sárdi ház.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Géczy István.

SZEMÉLYEK:

Sárdi Tamás	— — — —	Szaecsvay S.
Erzsike, leánya	— — — —	T. Halmi M.
Komáromi András	— — — —	Bartha István.
Órzsó, a felesége	— — — —	F. Csigaházy E.
Berti, a fiók	— — — —	Csáky Ferencz.
Mariska, leányuk	— — — —	Bárdos Irma.
Bella Irén, színésznő	— — — —	Fáy Flóra.
Csenyei színigazgató	— — — —	Makray Dénes.
Dörgő,	— — — —	Püspöky Imre.
Erczes,	— — — —	Herczegh S.
Kiss,	— — — —	Fenyéri M.
Bodor,	— — — —	Sziklay Miklós.
Keri Béla,	színészek és	színésznők
Karmester,	— — — —	Ódry Árpád.
Hajnal Aranka,	— — — —	Eröss J.
Ligeti Róza,	— — — —	Lozsarekné G.
		Antalfiné A.
Matyók Dénes, postamester	— — — —	Szentes János.
Flóra, a felesége	— — — —	Kiss Irén.
Patyi Vera, cselédközvetítő	— — — —	Csügényi V.
Glük Mór, kereskedő	— — — —	Csatár Győző.
Garami Béla, városi aljegyző	— — — —	Tanay Frigyes.
Istók Lenczi	— — — —	Rubos Árpád.
Miska) cselédek Sárdinál	— — — —	Nagy Jóska.
Julcsa)	— — — —	Cserényi Adél.
Tiszteletes	— — — —	Lendvay Ö.
Közjegyző	— — — —	Serfőzy Gy.
Segédjegyző	— — — —	Páli Béla.

*****

Séta-kerti

butorozott nyaraló

4 szobával, üvegezett verandával, külön épületben konyhával, inas- és fürdőszobával, gondozott parkkal ellátva, a nagy-erdei fasorban

eladó,

vagy esetleg szeptember 15-ig

bérbeadó.

Értekezhetni **Dr. Simonffy Béla** királyi ügyésszel a törvény-széki épületben.

260-3-1

*****

Erzsébet-liget

és kertalakításokhoz

15000 db szép és erős diszfák

vad gesztenye, hárs, Bignonia, Catalpa, (szivar-fa) Ailanthus Gland, (bálvány-fa) Celsis, Australis (Bors-fa), Acer Negundó Juhar, Acer Negundó folvar (tarka levelű juhar), Robinia Guindianna, Robinia Besszononianna (gömb. akácok) Robinia monophilla (nagylevelű akác), Robinia Pyramidalis (jegénye akác), Populus Pyramidalis, Populus Canadensis, Populus Alba fenyők stb.

12000 db szép diszbokor

u. m. Jázminok, Zimphoricarpusok, Spireák, Hibiscusok, Carayana, Deucia, Panserix stb. továbbá 3500 db téli nemes rózsza,

eperfa, gyümölcsfák és cserjék

a legjutányosabb ár mellett kaphatók

FEHÉRTÓI ISTVÁN

városi kertésznél

Debreczen, Posta-kert II. 252-3-2

K E I L - L A K K

(Glasur)

legkitünőbb mázólok szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. -- 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. -- 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

254 12-2

Szent-Királyi Tivadar cézgnél Debreczenben.

Nyomtatvány-vásárlók figyelmébe!

Az alant felsorolt, czélszerű beosztásu nyomtatványokat, jó papiroson, a következő **legolcsóbb árakon** számítjuk és pedig:

Szolgálati (cseléd-) könyvek folyó számmal ellátott 48 oldallal: 100 db 4 frt 50 kr., 100 drbon alul drbja 5 kr. Egy ezer drb 40 frt.

Gyógyszerész-számla fekete és piros nyomással egész iv, drbja 2 kr. 100 drb 1 frt 80 kr.

Fizetési bárcza. (Fogyasztási ital és italmérési adófizetési lajstrom) 100 iv 1 frt 50 kr.

Kimutatás. (Térrajz dohánytermelési engedély elnyerése iránti folyamodványhoz szükséges adatokból) 100 drb 1 frt 20 kr.

Ev. ref. egyházi nyomtatványok:

Egyházi adó-főkönyv	100 iv	3 frt	— kr.
Napló	1	50	„
Gondnoki Napló bevétele	1	50	„
kiadás	1	50	„
Pénzbeli számadás	1	50	„
Terménybeli	1	50	„
Keresztelési anyakönyv	4	—	„
Szülöttek és megkereszteltettek anyakönyve	4	—	„
Halottak anyakönyve	4	—	„
Házassági anyakönyv	4	—	„
Egyházi adóiv 5 évre szóló	100 drb	2	50 „
1	—	—	50 „
Esketési igazolvány	—	—	35 „
Keresztelési jegy	—	—	40 „
Családi értesítés	—	—	60 „

Továbbá ügyvédi és végrehajtói nyomtatványok író-papírok és levélborítékok.

Vidéki megrendeléseket postafordultával intézünk el.

„CSOKONAI” nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Debreczenben, IV., Hal-köz 4. sz.